

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MATERIALI

Izpitna pola 2

Modul gradbeništvo

Četrtek, 2. junij 2016 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šilček, računalo in ravnilo.

Kandidat dobi dva konceptna lista in ocenjevalni obrazec.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 5 strukturiranih nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** v za to predvideni prostor.

Kadar je smiselno, narišite skico, čeprav je naloga ne zahteva, saj vam bo morda pomagala k pravilni rešitvi. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vsemi vmesnimi računi in sklepi. Če ste nalogo reševali na več načinov, jasno označite, katero rešitev naj ocenjevalec oceni. Poleg računskih so možni tudi drugi odgovori (risba, besedilo, graf ...).

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

PERIODNI SISTEM ELEMENTOV

	I	II	III	IV	V	VI	VII	II
1	Li 6,941	Be 9,012	B 10,81	C 12,01	N 14,01	O 16,00	F 19,00	He 4,003
2	Na 22,99	Mg 24,31	Sc 44,96	Ti 47,90	V 50,94	Cr 52,01	Mn 54,94	Fe 55,85
3	K 39,10	Ca 40,08	Sc 44,96	Ti 47,90	V 50,94	Cr 52,01	Mn 54,94	Fe 55,85
4	Rb 85,47	Sr 87,62	Y 88,91	Zr 91,22	Nb 92,91	Mo (98)	Tc 95,94	Ru 101,1
5	Cs 132,9	Ba 137,3	La 138,9	Hf 178,5	Ta 180,9	W 183,9	Re 186,2	Os 190,2
6	Fr (223)	Ra (226)	Ac (227)	Rf (261)	Db (262)	Sg (266)	Bh (264)	Mt (268)
7								

M 1 6 1 8 0 3 1 2 0 2

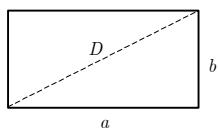
Lantanoidi	58 Ce 140,1	59 Pr 140,9	60 Nd 144,2	61 Pm (145)	62 Sm 150,4	63 Eu 152,0	64 Gd 157,3	65 Tb 158,9	66 Dy 162,5	67 Ho 164,9	68 Er 167,3	69 Tm 168,9	70 Yb 173,0	71 Lu 175,0
Aktinoidi	90 Th 232,0	91 Pa 231,0	92 U 238,0	93 Np (237)	94 Pu (244)	95 Am (243)	96 Cm (247)	97 Bk (247)	98 Cf (251)	99 Es (252)	100 Fm (257)	101 Md (258)	102 No (259)	103 Lr (262)

V sivo polje ne pišite.

M 1 6 1 8 0 3 1 2 0 3

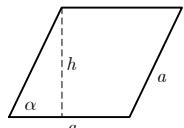
Liki

$$A = ab$$

$$O = 2(a+b)$$

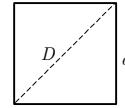
$$D = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$A = a h = a^2 \sin \alpha$$

$$h = a \sin \alpha$$

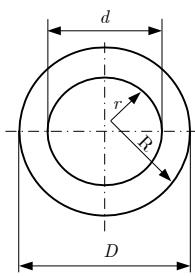
$$O = 4a$$

$$A = a^2$$

$$O = 4a$$

$$D = a\sqrt{2}$$

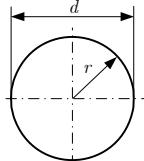
$$A = (R^2 - r^2)\pi = \frac{(D^2 - d^2)\pi}{4}$$

Zunanji obseg:

$$O = 2R\pi = D\pi$$

Skupni obseg:

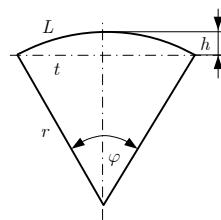
$$O = 2\pi(R+r) = \pi(D+d)$$

$$d = 2r$$

$$A = r^2\pi = \frac{d^2\pi}{4}$$

$$O = 2r\pi = d\pi$$

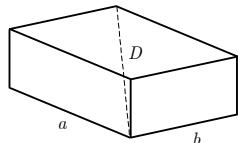
$$L = r\varphi$$

$$t = 2r \sin(\varphi/2)$$

$$h = r(1 - \cos(\varphi/2))$$

$$A = r^2\varphi/2 = Lr/2$$

Telesa

$$V = abc$$

$$P = 2(ab + ac + bc)$$

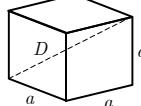
$$D = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}$$

$$V = a^3$$

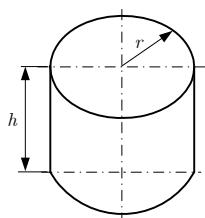
$$P = 6a^2$$

$$D = a\sqrt{3}$$

Votli valj

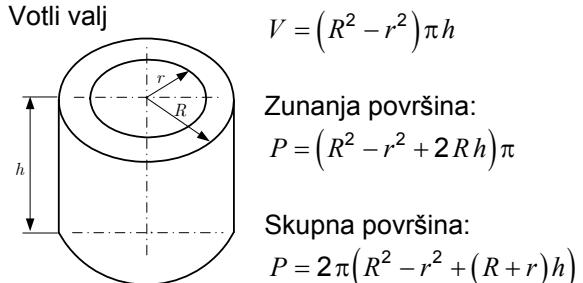

$$V = (R^2 - r^2)\pi h$$

$$V = r^2\pi h$$

$$P = 2\pi r(r+h)$$

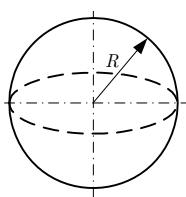

Zunanja površina:

$$P = (R^2 - r^2 + 2Rh)\pi$$

Skupna površina:

$$P = 2\pi(R^2 - r^2 + (R+r)h)$$

$$V = 4\pi R^3/3$$

$$P = 4\pi R^2$$

1. Preiskave materialov

1.1. Definirajte skupino nestandardnih preiskav gradbenih materialov.

(3 točke)

1.2. Definirajte napetost, ki jo preizkušamo s hidravlično stiskalnico.

(1 točka)

1.3. Izračunajte standardni odklon in koeficient variacije, če smo pri meritvah izmerili te vrednosti:

$$X_1 = 4,03, X_2 = 4,0, X_3 = 3,9, X_4 = 4,1$$

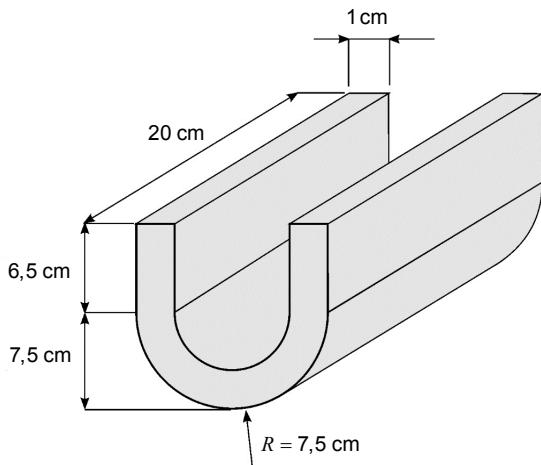
(8 točk)

1.4. Narišite za primer iz 3. vprašanja te naloge stolpčni grafikon s povprečno vrednostjo meritev.

(4 točke)

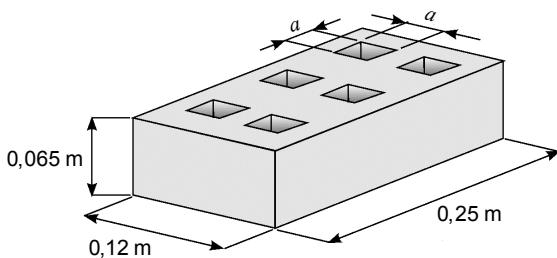
2. Gostota materialov

2.1. Izračunajte maso kovinskega elementa na sliki, če poznate obliko (U profil) in dimenzijs, označene na sliki, ter gostoto materiala, ki znaša 7600 kg/m^3 .

(10 točk)

2.2. Izračunajte maso opečnega bloka s kvadratnimi odprtinami roba $a = 2 \text{ cm}$ in dimenzijs, označenimi na sliki. Gostota opeke je 1600 kg/m^3 .

(6 točk)

3. Varnostni količnik, keramika

- 3.1. Izračunajte, do katere napetosti smemo obremeniti gradbeni zidni element, če je napetost, pri kateri se poruši, $9,2 \text{ MPa}$, želimo pa upoštevati trojno varnost.

(4 točke)

- 3.2. Razložite pojem tradicionalne keramike.

(2 točki)

- 3.3. Naštejte in opišite faze proizvodnje keramične opeke.

(10 točk)

M 1 6 1 8 0 3 1 2 0 7

4. Granulometrijska analiza agregata

- 4.1. Za podatke sejalne analize naravnega prodnatega agregata v spodnji preglednici izračunajte preostale količine naravne mešanice agregata ($D_{\max} = 63,0 \text{ mm}$).

masa $m = 14105 \text{ g}$

Sito (mm)	Ostanek na situ (g)	Presevek skozi sito (g)	Presevek skozi sito (%)	Ostanek na situ (%)
63	0			
31,5	3278			
16	2988			
8	1942			
4	1572			
2	1239			
1	983			
0,5	765			
0,25	526			
0,125	365			
0,063	262			
DNO	185			

(9 točk)

- 4.2. Izračunajte maso frakcije agregata 0/4 mm.

(2 točki)

4.3. Narišite graf presevkov sejalne analize in označi frakcijo 0/4 mm.

(5 točk)

V sivo polje ne pišite.

M 1 6 1 8 0 3 1 2 0 9

5. Les

5.1 Opišite, kaj je les in kako nastaja.

(4 točke)

5.2. Razložite, kaj je kambij.

(2 točki)

5.3 Razložite, kaj je rani in kaj kasni les.

(4 točke)

5.4. Opredeljite pojem branike, razložite, kaj je letnica, in opišite, kako ugotovimo starost drevesa.

(6 točk)

Prazna stran

11/12

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran